

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

צעירי אגודת חב"ד

יש חדש

ימי עיון לנשים

אור חיה, המרכז לאישה היהודייה, מארגן שלושה ימי עיון באולמי גוטניק בירושלים, בימים ד"ר' במנחם-אב, בנושא א.ב.ג. אמונה ביטחון גאולה, מפי טובי המרצים. בין הנושאים: לדעת להאמין, האם ההצלחה מעניקה ביטחון או להפך? ביטחון עצמי או ביטחון בעצמי ועוד. מרצה אורח: הרב ראובן וולף, יו"ר 'מעייני ישראל' בקליפורנייה. אפשרות ללינה. טל' 1700-707282.

שבת אירוח

ארגון **אשנב לחב"ד** מארגן שבת אירוח בכפר חב"ד, בשבת פרשת ואתחנן / נחמו, ט"ו-ט"ז במנחם-אב (20'19 בספטמבר). מקומות לינה מסודרים בבית הארחה. השבת מיועדת למשפחות ולצעירים המתעניינים בדרכה של חסידות חב"ד. הרצאות והתוועדויות עם הרבנים יוסף-יצחק גוריביץ', שניאור אשכנזי ואייל קרוצ'י. טל' 052-6565190.

הקרב על המקדש

חברת **ישראטיס** מגישה את הקרב על המקדש - משחק חשיבה ואסטרטגיה יהודי, בעקבות גיבורי האומה. הילדים צריכים לתכנן נכון את המהלכים, עד גילוי בית המקדש. טל' 03-9606120.

זמני השבוע

ניוירוק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
7:56	8:36	7:50	7:38
8:59	9:41	8:45	8:36

המולד: יום רביעי, 1 בצהריים, 12 דקות ו-21 חלקים
ראש-חודש מנחם-אב: ביום השישי
פרקי אבות: פרק א

שיחת השבוע הוא גיליון לכל יהודי, המופץ בכל רחבי הארץ והעולם. נוסד בשנת תשמ"ז (1986) בידי הרב יוסף-יצחק אהרונוב

עורך: מנחם ברוד

יוצא לאור על-ידי: המרכז לעזרי שליוחת
ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000
טל' 972-73-2480711 • פקס' 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
מודעות: טל' 053-3166532, דוא"ל: m3166532@gmail.com
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

השולחן נקי ואפשר לדבר

איש אינו אוהב פטרונות וכפייה, ובכך כשלה החקיקה שנעשתה בממשלה הקודמת. את הפטרונות צריך לחפש יחד, בכבוד, בהידברות וברגישות

להקשיב למערך השיקולים. תלמידי ישיבה בחופשת הקיץ

השבוע הגענו להסכמה נדירה בין חלקי הציבור בישראל - שהכול השמיעו אותן מילים ואותם מש-פטים: "אתם גוזרים על ילדיכם בורות ובערות". "ילדיכם גדלים בלי לדעת מר שגי יסוד". "איזה עתיד יהיה להם?". "הם לא רק הילדים שלכם, אלא של כולנו".

כך בדיוק נשמעו הוויכוחים משני עברי המתרס, בעקבות תיקון 'חוק הליבה'. אלה מטיחים באלה כי לדידהם אינם זוכים ללמוד מקצועות שיסייעו להם להשתכר בכבוד, ואלה מטיחים באלה שילדיהם גדלים בלי ללמוד מושגי יסוד ביהדות ונדונים לחיי ניכור ממורשת ישראל.

בלי האשמות

חז"ל אומרים שבזמן הזה קשה מאוד להשמיע דברי תוכחה, מפני שכאשר אדם אחד אומר לחברו "טול קיסם מבין שיניך", הוא מיד מטיח בו בחזרה: "טול קורה מבין עיניך". במקום להקשיב להערה, ואולי באמת לסלק את ה'קיסם' התקוע בין שיניו, הוא עובר מיד להתקפת נגד ומצביע על מגרעותיו של מי שמעיר לו.

ובכן, אם כבר בימי חז"ל אימצנו את דפוס ההתנהגות הזה, איך נוכל להשתחרר ממנו ולהקשיב באמת איש לרעהו? אמרו על כך חכמי הדורות, שהעצה היא לנהוג על-פי הפסוק במגילת איכה "נְחַפְּשֵׁה דְרָכֵינוּ וְנַחֲקֶרְהָ". כל עוד האחד מטיח האשמות בזולתו, אין סיכוי שהוא יקשיב לו; אבל אם הגישה תהיה "נְחַפְּשֵׁה דְרָכֵינוּ" - נחפש יחד את הדרך ואת הפתרון, כי אז "וְנַחֲקֶרְהָ" - אותה 'קורה' ("טול קורה מבין עיניך"), התקועה בינינו, תרד ותנוח.

איש אינו אוהב פטרונות וכפייה, וזו הייתה הבעיה הגדולה בחקיקה שנעשתה בממשלה הקודמת. היא באה מתוך גישה פטרונית, כשברקע מנשבת רוח רעה של 'הכו בחרדים והצילו את המדינה'. איש בציבור החרדי לא חשב שמחוקקי החוקים דואגים באמת לשלמו ולעתיד ילדיו, ולכן המהלכים האלה עוררו זעם רב וגררו הקצנה נגדית.

שוו בנפשכם שמשדר החינוך היה נמסר למפלגה

חרדית, והשר החדש היה מפזר את המועצה הפדגוגית, מרכיב מועצה שבה חברים אישים דתיים וחרדים, והללו היו יוצאים בהכרזות כי על בתי הספר הממלכתיים ללמד כך וכך שעות יהדות, ובית ספר שלא יעשה זאת, יקוצץ תקציבו. קל לשער את המהומה שהייתה קמה.

ואין כאן שאלה אם חשוב ללמד יהדות או מקצועות מסויימים, אלא עצם הגישה הכוחנית והפטרונית היא המקוממת. לכן כל הדיון על מידת החשיבות של לימודי הליבה אינו במקומו. התיקון ביטל את הכוחנות, את האיום לקצץ בתקציבי בתי הספר (המקוצצים ממילא, מעצם היותם מוסדות פטור). עכשיו השולחן נקי ואפשר לדבר.

בעיות אפשר לפתור

אכן, יש בעיות שצריך לפתור. צריך לסייע לבוגרי החינוך החרדי להתפרנס בכבוד. לשם כך צריך להקשיב למערך השיקולים המנחים את קברניטי מערכת החינוך הזאת, ולמצוא את הפתרון הנכון מתוך כבוד ורגישות. אולי המסקנה תהיה שיש לתת את הכלים האלה בשלב מתקדם יותר?

בה בעת צריך למצוא דרכים שבוגרי מערכת החינוך הכללית ידעו מהו צום שבעה-עשר בתמוז, מה הם ימי בין המצרים, מה משמעותו של תשעה באב ואיך נאָאָה סידור תפילה. גם את זה צריך לעשות בכבוד, בהידברות וברגישות.

יום צום ויום רצון

יום מקרב

אלא שהנביא ישעיהו מגדיר את התענית "יום רצון לה". גם הרמב"ם כותב שהצומות נועדו "לעורר הלבבות לפתוח דרכי התשובה". "יום רצון" זה מתגלה על-ידי הצום. משמעותו האמיתית של הצום אינה העיניו שבצום כשהיא לעצמה, אלא הקרבה לקב"ה שבאה בעקבותיו.

הקרבה הזאת לקב"ה מושגת בשבת על-ידי אכילה ושתייה דווקא. הנשמה היא המתענגת מקיום מצוות עונג שבת, בשעה שהגוף והנפש הבהמית מתענגים מתענוגה של הנשמה. כך יש גם בשבת העניין של "יום רצון לה". לכן רבי יהודה סבור שאפשר להשיג את כל מהות הצום כבר ביום השבת, ולכן אין להשלימו כלל. אך חכמים סבורים שלא כל אדם מסוגל להגיע למדרגה זו. אמנם שבת היא "יום רצון", אולם רק לעניינו של יום התענית, ועליו להשלים את חובות התענית כאדם.

(לקוטי שיחות כרך לג, עמ' 156)

אמרת השבוע

אוי לבנים

ערב אחד נכנס ה'חתם סופר' בשעה מאוחרת לבית המדרש, ומצא את המקום מלא יהודים. אלה עוסקים בתורה, אלה אומרים תהילים וכיוצא בזה. המראה ריגש אותו והוא קרא:

"הגמרא (ברכות ג,א) אומרת, שכאשר ישראל נכנסים לבתי כנסיות ובתי מדרשות ועונים 'אמן' יהא שמיה רבא', הקב"ה 'מנענע ראשו' ואומר: 'מה לו לאב שהגלה את בניו ואוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם'.

יש לפרש זאת כך: 'מה לו לאב שהגלה את בניו' – מה חסר לו לקב"ה אף שהגלה את בניו, הלא גם בגלות הם עובדים אותו בנאמנות. הצרה הגדולה היא – 'אוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם' – להם באמת אין נחמה".

פתגם חסידי

"אינני ירא מהגיהינום כמו מהבושה מהמשיח. הלא עיכבנו את בואו, וגרמנו לו להיות מחולל מפשעינו; ואיך נישא פנים לפניו!" (רבי אלימלך מגראדיסק)

ואולם כאשר הברית חלה בתשעה באב עצמו ימשיך בעל הברית בצום עד הערב.

אם דעת חכמים היא שהצום מועתק באופן מלא ליום ראשון, איך אפשר להתיר להפסיק את הצום לרגל ברית? מכאן שכלל הדעות צום נדחה אינו חמור כמו צום במועדו המקורי, אלא שהמחלוקת בין רבי יהודה לחכמים היא על משמעותה של ה'דחייה' עצמה.

צום ושבת

בתענית שני עניינים: יום התענית, וחובת הצום של האדם. במקרה של צום דחוי חכמים סבורים שעניינו של יום התענית נותר במועדו המקורי, בשבת, ואילו ההיבטים הנוגעים באדם נדחו ליום ראשון. לעומתם, רבי יהודה סובר שגם עניינו של יום התענית נדחה.

ועדיין נשאלת שאלה: איך סבורים חכמים שבשבת קודש יש ממהות יום התענית, והלא יום השבת אסור בתענית מן התורה, ואף יש להרבות בו באכילה ושתייה. וכי אפשר לומר שיש כאן 'תענית'?

מעשה הקרבנות | מאת הרב אליעזר ברוד, רב כרמי יוסף

מן המעיין

הקרבן האמיתי

"את קרבני לחמי לאָשי" (במדבר כח,ד). מהו "קרבני", הקרבן האמיתי? – זה "לחמי", הלחם, שנותנים "לאָשי", לאנשים שלי, לבניי, היינו לצדקה.

(רבי פינחס מקוריץ)

קרבן תמיד

"עולת תמיד העשויה בהר סיני" (במדבר כח,ו). בגמרא (מנחות קו) נאמר שבזמן שאין בית המקדש קיים, הקורא בפרשת הקרבנות כאילו הקריב קרבן. לכן תיקנו לומר בתפילה את פרשת תמיד בכל יום. זהו שנאמר "עולת תמיד" – כיצד תהיה תמיד, אף בזמן שאין בית המקדש קיים, על-ידי "העשויה בהר סיני" – על-ידי התורה שניתנה בהר סיני.

(מאוצרו הישן)

עבודה בחמימות

"אשה ריח ניחוח לה" (במדבר כח,ח). "אשה", כאשר אדם עובד את ה' בחמימות ובהתלהבות, הרי זה "ריח ניחוח לה".

(המגיד ממזריטש)

צירוף ייחודי

"עולת חודש בחודשו" (במדבר כח,יד). בכל חודש מאיר צירוף אחר משנים-עשר צירופי

שם הוי"ה. הקרבנות של כל ראש חודש עולים למעלה על-פי הצירוף של חודש מסויים זה.

(אור תורה)

הכוונה שונה

אמנם בכל ראש חודש הקריבו אותם קרבנות, אבל הכוונה השתנתה על-פי הצירוף של אותו חודש. כפי שמצאנו בקרבנות הנשיאים, שכולם הקריבו אותם קרבנות, אבל לכל נשיא הייתה כוונה אחרת.

(הצמח צדק)

גילוי בעולם

"ריח ניחוח לה" (במדבר כח,ח). מביא רש"י: "נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני". עניין זה נאמר בקרבנות דווקא אף שכל המצוות גורמות גילוי אור בנשמה, אלא שאין גילוי זה נראָה וניכר בעולם. שונה מצוות הקרבת הקרבנות, הגורמת לירידת אש מן השמים, גילוי הנראה במוחש בעולם, על המזבח.

(לקוטי תורה)

שני תמידים

"שנים ליום עולה תמיד" (במדבר כח,ג). אדם מישראל צריך להעלות על ליבו בכל יום שני תמידים: "שיויתי ה' לנגדי תמיד" ו"חטאתי נגדי תמיד".

(מגנזנו העתיק)

סגולה בתופת

שגרת חייהם השלוים של שמעון ובני עירו נגדעה באחת, עם פלישת גרמניה הנאצית לפולין. שמעון מצא את עצמו עם עוד אלפי יהודים, דחוסים בקרונות בקר, בדרך למחנה ההשמדה אושוויץ. שם הועמדו לסלקצייה האכזרית, שקבעה מי הולך לעבודת פרך ומי לתאי הגזים.

שמעון הבחין שהחסונים והבריאים נשלחים לכיוון אחד וכל היתר לכיוון השני. הוא הבין כי עליו לעשות מאמצים להימנות עם הקבוצה הראשונה. הוא הזדקף, עמד על קצות אצבעותיו, בניסיון להגביה מעט את קומתו והמתין במתח לתורו.

באותו רגע צף ועלה בזיכרונו ביקורו המרגש של רבי מאיר שפירא מלובלין בכיתתו. שמעון היה אז בן שתים עשרה, אך המעמד נצרב בליבו.

רבי מאיר שפירא החל לבחון את התלמידים. הנערים התכוונו היטב לבחינה, וניסו להשיב נכון על השאלות.

כשסיים רבי מאיר את המבחן, נחה על פניו ארשת שביעות רצון. "ראו נא", פנה אל התלמידים. "בדרך כלל נהוג שאחרי מבחן מוצלח הרב הבוחן מעניק שי תלמידים הנבחנים, על התמדתם בלימוד התורה. לא הבאתי עמי מתנות, ולכן אתן לכם מתנה אחרת: סגולה נפלאה לאריכות ימים ולהצלחה מכל צרה."

דממה השתררה בכיתה. כולם תלו ברכי מאיר עיניים מצפות. רבי מאיר פתח בהסבר על מעלתה של ברכת המזון. הוא ציטט מספר החינוך: "מקובל אני מרבתי, ישמרם אל, שכל הזהיר בברכת המזון מזונותיו מצויין לו בכבוד כל ימיו".

אחר־כך הביא את דברי ה'באר היטב' בשם ה"ח, שמציין כי בכל ברכת המזון האות פ' סופית אינה מופיעה, ומסביר כי האות הזו מצויה במילים 'שצף', 'קצף' ו'חרון אף'. יש כאן רמז כי מי שיקרא את ברכת המזון בכוונה הראויה יזכה להינצל מפגעים אלה. "הקפידו לברך את ברכת המזון בכוונה", סיים רבי מאיר שפירא, "ותינצלו מכל רעה ופגע".

הדברים חדרו עמוק לליבו של שמעון הצעיר. הוא קיבל עליו להקפיד לברך את ברכת המזון מתוך כוונה, בכל מצב, עד מסירות נפש.

עכשיו, בעומדו בתור המכריע מי לחיים ומי למוות, לחשו שפתיו:

"ריבוננו של עולם, קיימתי את הבטחתך. תמיד הקפדתי על ברכת המזון בכוונה, אנא, הצל אותי. הרחק ממני שצף, קצף וחרון אף".

התור מתקדם, והצורך גוזר בהינף שבטו מי לחיים ומי למוות. עכשיו ניצב שמעון מולו. ליבו הולם. ימינה!

– ניתן האות. רווח לשמעון. הוא ניצל ממוות מיד.

עתה הועבר למיון שני, שנועד להתאים את העובדים לסוגי העבודות. הוא ידע שאין בכוחו לעבוד עבודה פיזית קשה. "אנא אלוקים", חזר ונשא תפילה, "זכור נא לי את ברכת המזון,

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

איך ייבנה המקדש

בכמה מקומות בדברי חז"ל נאמר שבית המקדש השלישי יִבָּן מן השמים, ואילו במקומות אחרים נאמר שייבנה בידי אדם (המלך המשיח). אחד היישובים לסתירה הוא שבבנין בית המקדש השלישי יהיה שילוב של מעשי אדם ומעשי שמים: תחילת בניינו תיעשה בידי אדם, ולתוך הבניין הזה יִרְדּוּ דברים מן השמים.

אחד ההיבטים המעשיים של ההסבר הזה הוא השילוב בין תיאור הבית השני, המפורט במסכת מידות, לבין תיאור בית המקדש השלישי בספר יחזקאל: הבניין שיעשה בידי אדם יהיה על־פי מסכת מידות, ולתוך הבניין הזה יִרְדּוּ אותם חלקים שמתוארים ביחזקאל.

מעשה אדם ומעשה שמים

בספר יחזקאל (פרקים מ"ג) מופיע תיאור מדויק של בית המקדש, ולדברי המפרשים זה בית המקדש השלישי. מפורטת שם נבואה שבה גילה הקב"ה את "צורת הבית ותכונתו ומוצאו ומבואיו וכל צורותיו" (מג"א). הבית המתואר שם שונה מבית המקדש הראשון והשני, אולם אין לנו אפשרות לתרגם את הדברים לתכנית אדריכלית מעשית, שכן דברים רבים אינם מובנים, והמפרשים מגדירים אותם 'סתומים'. הרמב"ם (הלכות בית הבחירה פרק א, הלכה ד) אומר: "בניין העתיד להיבנות, אף־על־פי שהוא כתוב ביחזקאל, אינו מפורש ומבואר".

לעומת זה, יש במסכת מידות תיאור מפורט של הבית השני. הרמב"ם, בפירושו המשניות, אומר שכאשר יגיע הזמן לבנות את בית המקדש השלישי, הוא ייבנה על בסיס המידות שבמסכת זו, אלא שאז "יזכנו הא"ל יתברך ויגלה עינינו להבין הסתום ביחזקאל... שעל־ידי הסיפור הזה של בית שני, אנו יכולים לדרוש ולהבין בבניינא דיחזקאל" (לשון ה'תוספות יום טוב' בהקדמתו למסכת מידות).

שילוב דומה היה בבית המקדש בעניין הקרבתו. הכהנים נצטוו להביא אש להקרבת הקרבן, ובה בעת הייתה יורדת אש מן השמים. האדם צריך לעשות את המוטל עליו, ואז הקב"ה מוסיף את השלמות העליונה מן השמים. בבית המקדש השלישי יגיע השילוב הזה לשיא שלמותו, עד שיתבטא גם בעצם בניינו של הבית.

ייחודו של הבית השלישי

הדבר נובע ממהותו של הבית השלישי ומייחודו לעומת שני בתי המקדש שקדמו לו. בבית המקדש הראשון היה יתרון גדול בתחום הקדושה שבאה מלמעלה, אולם העולם עצמו טרם היה מוכן לגילוים הנעלים אלה. בבית המקדש השני היה מצב הפוך – הזדככות גדולה מלמטה, שכן בוניו היו בדרגת בעלי תשובה, אולם הקדושה שהאירה בו לא הייתה בדרגה גבוהה (ולכן חסרו בו חמשת הדברים המבטאים את גילוי הקדושה). בבית המקדש השלישי יתמזגו שני ההיבטים – הקדושה שבאה מלמעלה וההזדככות של העולם התחתון – ובזה ייחודו.

בית המקדש השלישי ייבנה לאחר תקופת הגלות הארוכה והקשה, שבה עבר העולם תהליך עמוק של זיכוך פנימי. דורות של יהודים קידשו וזיככו את העולם והכשירו אותו להיות כלי לגילויי הקדושה העליונים ביותר. עתה יכול להתרחש השילוב המלא בין שלמות הזיכוך שבא מלמטה עם שלמות הגילוי האלוהי שבא מלמעלה.

דבר זה יתבטא בבניין המשולב של בית המקדש השלישי. לכן ייבנה בידי אדם, כחלק ממצוות "ועשו לי מקדש", ובה בעת יִרְדּוּ באש מלמעלה. הוא ייבנה על־פי מתכונת בית המקדש השני, ובה בעת ישתלבו בו מלמעלה הדברים ה'סתומים' המפורטים ביחזקאל. בכך מתבטאת השלמות המשולבת של הבית השלישי, שייבנה במהרה בימינו (ראו בכל זה לקוטי שיחות כרך ח"י, עמ' 418 ואילך; כרך יא, עמ' 98; כרך יג, עמ' 84).

שעליה כתוב ב'חינוך' שהמכוון בה מזונותיו מצויין לו בכבוד כל ימיו".

לפתע שמע לחישה. הוא הטה את ראשו לעבר הקול וראה כי הלחישה באה מיהודי העומד לידו. "שמע נא", אמר האיש. "בהגיע תורך הצהר שאתה טבח ומומחה בבישול ובאפייה. אחר־כך אומר זאת גם אני, ואבקש להיות העוזר שלך. נראה לי שכך ייקל עלינו לשרוד במחנה".

הרעיון מצא חן בעיני שמעון. הוא עשה כעצת היהודי, ושניהם שמחו לגלות שפנייתם אושרה והם נשלחו לעבוד במטבח המחנה. העבודה במטבח הייתה קלה יחסית, והקרבה למזון הקלה עליהם את ייסורי הרעב, שהיה מנת חלקם של אסירי המחנה.

יום אחד נכנס אל המטבח קצין נאצי. הוא שיגר מבט מלא משטמה בשמעון הצעיר. "בוא הנה, יהודון", קרא אליו. הוא נתן בידו פטיש קטן, הוציא אותו החוצה ופקד: "יש לך שלוש שעות לחפור כאן בור עמוק. אם תצליח, תחזור לעבודתך, ואם לא – זה יהיה סופך".

שמעון ידע שאין לו שום סיכוי לחפור בור כזה, בהעדר כלי עבודה מתאימים. שוב לא הייתה לו ברירה אלא לשאת תפילה ולהזכיר בשלישית את זכות ברכת המזון.

בעודו עומד שם, נבוכ וחסר אונים, עצרה לידו משאית שהובילה אספקה למטבח. החיילים שישבו במשאית החליטו להתעלל בצעיר היהודי, והחלו לרגום אותו בתפוחים ובירקות שהיו במשאית. שמעון לא נפגע, וכשעזבו החיילים היו פזורים סביבו פירות וירקות לרוב.

פתאום עברה לידו קבוצת שבויים פולנים. גם הם סבלו מחרפת רעב תחת ידי הגרמנים. כשראו את הפירות והירקות הזרוקים ביקשו משמעון שיתיר להם לאוספם.

באותו רגע צץ רעיון במוחו של שמעון. "נעשה הסכם", פנה אל השבויים. "אם תצליחו לחפור כאן בור עמוק, קחו לכם פירות וירקות ככל שתמצאו". השבויים נענו לאתגר בשמחה. הם היו מצויידים בכלי חפירה, ובתוך דקות הצליחו בכוחות משותפים לחפור בור עמוק דיו. הם קיבלו את שכרם והמשיכו בדרכם.

בחלוף שלוש השעות חזר הקצין הנאצי כדי לבחון את עבודתו של הצעיר היהודי. רבה הייתה תדהמתו כשראה את הבור העמוק שומר כדרישתו. "ידעתי שאלוקים שומר עליך, אך לא ידעתי עד כמה", מלמל הרשע, ושילח את שמעון בחזרה למטבח.

המשכן באריאל, הפרוכת מסריילנקה

הענקיות, או היקפי הזהב והכסף, ששימשו לבניית המשכן. "ככלות הכול, זה דגם שנועד להמחשה בלבד", מתנצל גלברד. "את המשכן האמיתי, על כל פרטיו וחלקיו, נוכל לראות רק כשיתגלה המשכן שעשה משה, שנגנז עם הקמת בית המקדש הראשון".

כמעט עשר שנים עברו עד שהרעיון להקים דגם של המשכן בשומרון קרם עור וגידים. הזים, טוביה גלברד, לא שיער את האתגרים שיעמדו לפניו. לפני שנה הדגם קם והיה, והוא מתנוסס לתפארת במתחם מלון 'אשל אריאל' בעיר אריאל, בירת השומרון.

לגלברד היה ברור שדגם המשכן, לכשייבנה, צריך להיות מוצב ביהודה ושומרון דווקא. "לא רחוק מאריאל, בשילה הקדומה, הוצב המשכן האמיתי באורח קבע, קודם שנבנה בית המקדש הראשון. בנופים האלה צעדו אבותינו לעבוד את ה' במשכן שילה, ולכן מרגש במיוחד לראות את דגם המשכן באזור הזה", הוא אומר.

מה זה תכלת וארגמן

בשלב ראשון פנה גלברד אל הרב מנחם מקובר, ראש ארגון 'הראנו בבנינו', וזה החל ללוות את המיזם. כמעט כל פרט דרש מחקר מעמיק, למשל, הוא מספר על הדיונים בעניין צבעי יריעות המשכן: "היו לפנינו מחקרים שנעשו במרוצת השנים, ועשינו גם תחקיר משלנו. כך הגענו להחלטה כיצד לבצע את הצבעים תכלת, ארגמן ותולעת שני".

המטרה הייתה לבנות דגם קרוב ככל האפשר למציאות, אם כי היו פרטים שלא היה אפשר לעשותם, כמו 'עצי שיטים', קורות העץ

סיור תנ"כי כולל

אחד האתגרים שעמדו לפניו במלאכת הבנייה היה עשיית הפרוכת. מספר גלברד: "חיפשנו איש מקצוע בארץ שמתמחה בעשיית פרוכת שתתאים לדגם המשכן ולא מצאנו. יום אחד ביקר אצלנו בחור לא־יהודי מהודו, ושמע על הקושי. הוא סיפר כי בסריילנקה יש אישה הטווה פרוכות מהסוג שאנו צריכים. יצרנו עמה קשר והופתענו. היא סיפרה שיש לה אהבה גדולה לעם ישראל והצהירה כי תעשה את העבודה בהתנדבות מלאה. אחד־עשר חודשים עמלה על הפרוכת, ולא רצתה לקבל תמורה!".

לפני שנה נפתח המקום למבקרים. "הביקור במתחם המשכן נערך כחלק מסיור תנ"כי באזור, הנמשך כשעה וחצי", מסביר גלברד. "המבקרים בשעות הערב גם צופים במיצג מיוחד, המספר על המשכן האמיתי והניסים שליוו את בנייתו. כל מי שמבקר כאן מתרגש. פתאום אתה מבין את הקשר שלך, כיהודי, לארץ ישראל ולתנ"ך".

פינת ההלכה מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי, עומר

תפילת נדבה

שאלה: האם רשאי אדם להתפלל עוד תפילה, בהתנדבות, נוסף על תפילות החובה?

תשובה: אמרו חז"ל "הלוואי שיתפלל אדם כל היום כולו", והכוונה שרשות בידי כל אדם להתפלל תפילת נדבה, אלא שעליו לחדש בה דבר, באחת הברכות האמצעיות (מ'אתה חונן' ועד 'שומע תפילה') כדי להודיע שהיא נדבה, שלא יהיה כמקריב את קרבן התמיד פעמיים ועובר על 'בל תוסיף', כי תפילת החובה היא במקום עולת התמיד שבבית המקדש, ותפילת נדבה היא כנגד עולת נדבה.

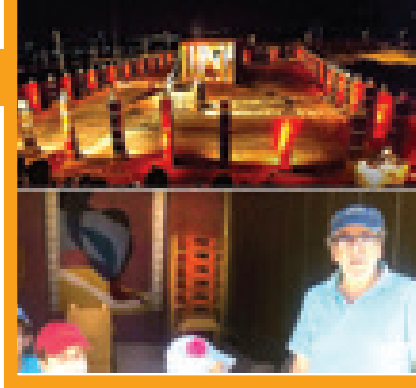
יוצאת מכלל זה תפילת מוסף, שאי־אפשר להתפלל אותה בבחינת 'נדבה', וכמירכן תפילות שבת ויום טוב, שבהם אין מקריבים קרבנות נדבה. אולם למעשה כתבו הפוסקים שמי שרוצה להתפלל תפילת נדבה צריך להכיר את עצמו

שיוכל לכוון בתפילתו כולה את פירוש המילים, שאם לא כן אנו קוראים בו (ישעיה א,יא) "למה לי רוב זבחיכם?!".

במקרים מסויימים פסקו חז"ל שיתפלל 'נדבה', כגון מי שיש לו ספק אם התפלל את אחת התפילות הקבועות. במקרה כזה הוא מתפלל בתנאי: אם לא התפללתי - תהא לחובתי, ואם התפללתי - תהא לנדבתי, שהואיל ויש ספק בדבר, הרי מה שחוזר ומתפלל "אין לך חידוש גדול מזה", וזה תקף גם כשאין מכוונים כליכך בתפילה.

על יסוד זה נאמר בפוסקים כי במקרים שבהם יש מחלוקת אם צריך לחזור על התפילה בגלל טעות, יש לחזור ולהתפלל 'בתנאי'. המשנה ברורה מביא עצה שכאשר אין בטוחים שיש תשעה אנשים שיקשיבו לחזרת הש"ץ, שיכוון החזן (בימי חול) שאם לא יאיונו זו תהיה תפילת נדבה.

מקורות: ברכות כא.א. טושי"ע או"ח סי' קז, ושו"ע אדה"ז. משנ"ב בביה"ל ס"א, וסי' קכד ס"ק יט.

גלברד על רקע דגם המשכן באריאל

מעשה חנה

למקום באים גם לא־יהודים. "יום אחד ביקרה כאן אישה לא־יהודייה", הוא מספר. "היא עמדה מול הדגם ומלמלה. לאחר מכן סיפרה לנו שאין לה ילדים והיא מכירה היטב את סיפור חנה, אם שמואל הנביא, והחליטה לעשות כמותה... קצת גיחכנו, אך כעבור שנה קיבלנו ממנה מייל ובו בישרה כי נולד לה בן".

לדבריו, תגובות המבקרים מוכיחות שוב ושוב שההשקעה הגדולה השתלמה. במהלך הריאיון הטלפון אינו מפסיק לצלצל. גם תיירים מכל העולם מבקרים ומתפעלים. משכן חי.

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הצינן' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'צינן' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

מבט לאחרי הימים

הספר שמסביר בלשון בהירה את חשיבות האמונה בביאת המשיח, מהי הגאולה, מה יעשה המשיח, כיצד יתגלה, ומה יקרה עם הופעתו

368 עמודים | כריכה קשה

להזמנות: טל' 1:718-6041020

לקרוא בשקיקה

שני כרכים של 'צדיקים למופת', מסיפורי המופת של 'שיחת השבוע' סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל העדות

סיפורים שנוטעים יראת שמים, אמונת צדיקים ומידות טובות

להזמנות: טל' 1:718-6041020

